

Ревенчук І.А.,
к.т.н., доцент кафедри програмної інженерії Харківського національного університету радіоелектроніки
Шатовська Т.Б.,
к.т.н., доцент кафедри програмної інженерії Харківського національного університету радіоелектроніки

УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІТ-СТУДЕНТІВ У ВНЗ УКРАЇНИ

Інноваційна діяльність в Україні може розглядатися як комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових і комерційних заходів, спрямованих на комерціалізацію накопичених знань, технологій та обладнання. Законодавча база України трактує інноваційну діяльність, як ту, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розроблень, і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів та послуг.

Відповідно до Плану заходів щодо забезпечення розвитку освіти у сфері інформаційних технологій на період до 2013 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 вересня 2011 року № 1036 був проведений аналіз питання щодо підвищення значущості інноваційної та підприємницької складової при підготовці фахівців для ІТ – галузі в українських ВНЗ.

В аналізі приймало участь 97 українських ВНЗ 3–4 рівнів акредитації, які здійснюють підготовку бакалаврів, спеціалістів, магістрів для ІТ – галузі.

Аналіз навчальних планів і робочих програм показав:

1. При підготовці бакалаврів з ІТ галузі, в відповідних навчальних планах відсутні дисципліни, в яких вивчаються питання з інноваційної та підприємницької діяльності. Якщо в планах є дисципліни економічного напрямку, то на розгляд питань з інноваційної та підприємницької діяльності відводиться 0,5–2 години навчального часу із загального обсягу часу дисципліни.
2. При підготовці спеціалістів з ІТ галузі, лише в 2-х ВНЗ з 97 (2%) в планах підготовки за спеціальностями 7.05010301 – Програмне забезпечення систем та 7.05010101 – Інформаційно-управляючі системи і технології є дисципліни, які згідно робочих програм повністю висвітлюють питання з інноваційної та підприємницької діяльності. В інших ВНЗ це питання є складовою частиною інших дисциплін економічного напрямку.

3. При підготовці магістрів з ІТ галузі, лише в 5-х ВНЗ з 97 (5%) в планах підготовки за спеціальностями 8.05010301 – Програмне забезпечення систем та 8.05010101 – Інформаційно-управляючі системи і технології є дисципліни, які згідно робочих програм повністю висвітлюють питання з інноваційної та підприємницької діяльності. В інших ВНЗ це питання є складовою частиною інших дисциплін економічного напрямку.
4. Підготовку магістрів за спеціальністю 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю» здійснюють 14 ВНЗ України, що складає 14,4%. Це незначний показник з підготовки фахівців з інноваційної діяльності.

В рамках виконання завдань стосовно дослідження поточної ситуації та тенденцій розвитку інновацій в контексті українських університетів, було проведено опитування 546 студентів ІТ спеціальностей усіх курсів вибіркових українських ВНЗ. Аналіз результатів цього опитування дозволяє з високим ступенем достовірності встановити основні проблеми з сучасним станом підготовки ІТ фахівців в Україні в області підприємництва та інноваційної діяльності та сконцентрувати зусилля проекту на усунення цих проблем та подальший розвиток інноваційного потенціалу української ІТ галузі.

Результати опитування дозволяють зробити висновки про високий підприємницький та інноваційний потенціал українських ІТ студентів, тенденцію до зростання досвіду практичної діяльності та інноваційного і підприємницького потенціалу українських ІТ студентів протягом навчання в університеті. Аналіз результатів опитування студентів показав беззаперечну важливість однієї з цілей проекту, пов'язаної з розробкою та уведенням до державного стандарту підготовки ІТ-фахівців відповідних предметів, пов'язаних з інноваціями та підприємницькою діяльністю, та дозволяє зробити висновок про доцільність уведення таких дисциплін в освітньо-професійну програму підготовки магістра.

Покращення рівня практичної підготовки студентів, розроблення та запровадження нових дисциплін пов'язаних в підприємницькою та інноваційною діяльністю, які знайдуть своє відображення у загальнодержавних стандартах підготовки магістрів в галузі ІТ, а також розроблення, запровадження та постійна підтримка віртуального інноваційного середовища, як уніфікованого мережевого джерела інформації, середовища спільної роботи, взаємодопомоги та пошуку інвесторів дасть можливість з високим ступенем достовірності підвищити реалізацію інноваційного потенціалу ІТ студентів та збільшити кількість успішних стартапів, організованих випускниками університетів, поглибити зв'язок між промисловістю, університетами та студентами та зменшити час реакції на виклики сучасного постіндустріального суспільства.